

Mit hæfte om komposition

Mit navn: _____

Klasse: _____

Hvad er en komposition?

Ordet komposition betyder opbygning. Det kan f.eks. være en novelles opbygning. Når man analyserer tekster, er det vigtigt at bruge kompositionen.

I kompositionen findes der mange underkategorier, der kan analyseres på:

Kronologi

Flashback/forward

Berettermodellen

Handlingsforløb

Historisk tid

Fortalt tid

Fortælle tid

Tid

Når man taler om tider i en tekst, findes der tre forskellige tider: Den fortalte tid, fortælle tiden og den historiske tid.

Fortælle tid

Det er tiden, som det tager at fortælle historien. Det kan fx være 2 eller 6 sider.

Fortalt tid

Det er tiden, som det tager at komme igennem begivenhederne i historien. Det kan fx være 20 minutter eller 2 timer.

Historisk tid

Historisk tid handler om, hvornår og hvor det foregår. Er det i middelalderen? Eller en bestemt fortid?

Handlingsforløb

Et handlingsforløb viser, hvordan historien bevæger sig.

Der findes hele 5 forskellige handlingsforløb, som en historie kan foregå på. Det er:

- Lineært handlingsforløb
- Opbrudt handlingsforløb
- Parallellt handlingsforløb
- Cirkulært handlingsforløb.
- Rammefortælling.

Det mest brugte handlingsforløb er et lineært handlingsforløb. Her foregår handlingen kronologisk og bevæger sig fra start til slut.

Start

Slut

Linært handlingsforløb - Kronologisk

Kronologi betyder, at tingene kommer i en specifik rækkefølge. Det kan fx være "a-b-c-d". I forhold til komposition, så betyder det, at tingene i en historie sker i rækkefølge.

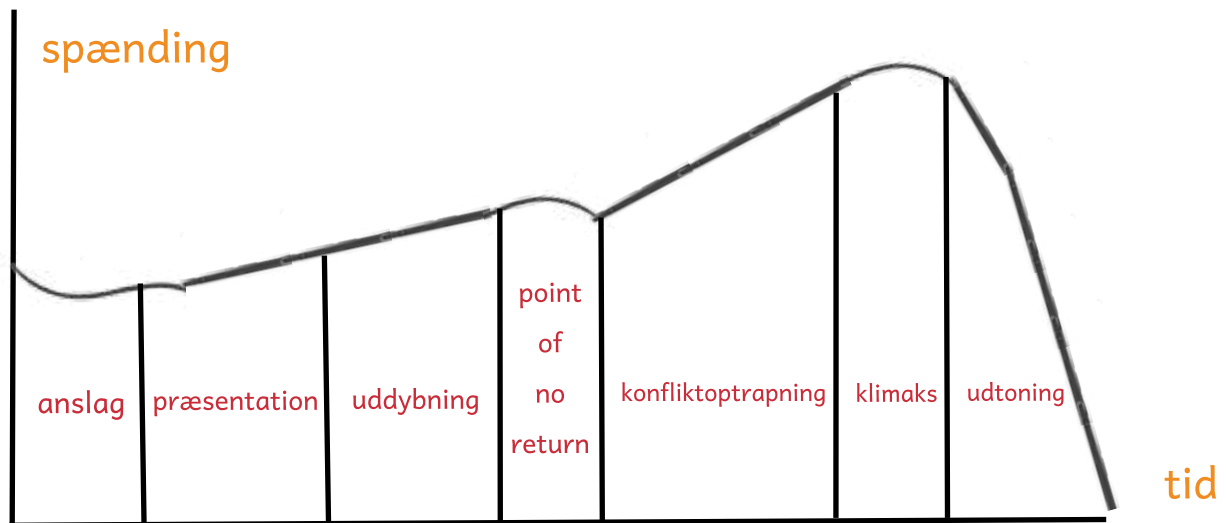

Eksempel på en kronologisk rækkefølge

- Manden gik en tur om aftenen.
- Han gik forbi en sø,
- og fandt en bænk
- Han satte sig ned på bænken,
- og spiste en aftensnack.
- Det var kage.
- Den havde han bagt i går.

Berettermodellen

Mange liniære handlingsforløb opbygges efter berettermodellen. Berettermodellen er en spændingskurve, som en historie kan følge. De kan være opbygget på forskellige måder, men der er altid 7 faser.

anslag

Forsmag på historien. Teamet bliver afslørret.

præsentation

Introduktion af personer, miljø og handlingen.

uddybning

Konflikten begynder. Vi lærer personerne at kende.

point of no return

Historiens vendepunkt. Der sker en afgørende ting.

konfliktoptræning

konflikten bliver udviklet.

udtoning

Historien fortælles færdigt og udtones.

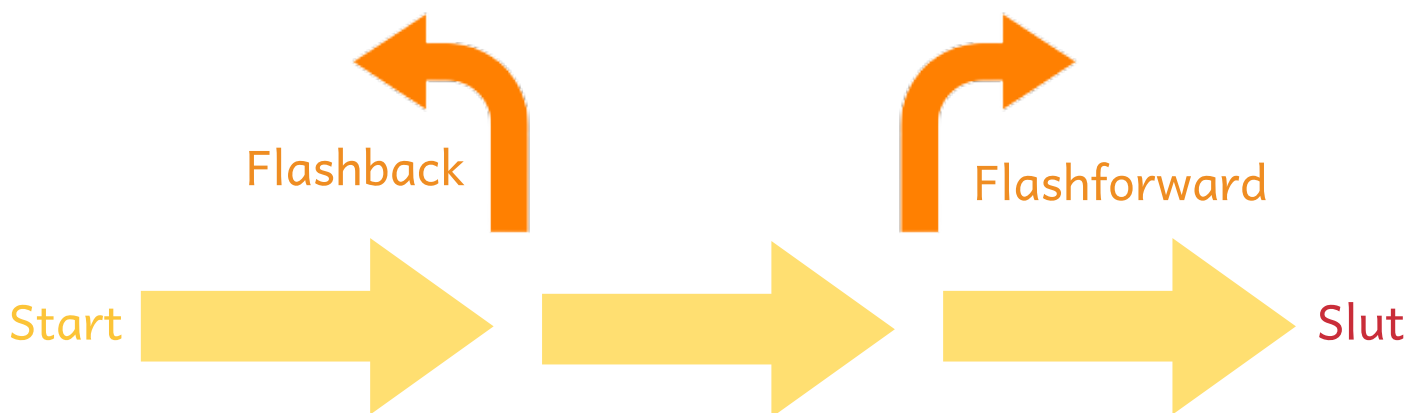
klimaks

konflikten er på det højeste.

Handlingsforløb

Opbrudt handlingsforløb

Det næste handlingsforløb er et opbrudt handlingsforløb. Her bevæger historien sig meget, ved at bruge flashbacks og flashforwards. Der er dog stadig en start og en slutning

Flashback/forward

Flashback betyder, at man får et tilbageblik på, hvad der er sket før i tiden. Det kan fx være, at hovedpersonen tænker tilbage på sin barndom. I film bliver scenen ofte mørk eller sort/hvid hvis et flashback skal vises.

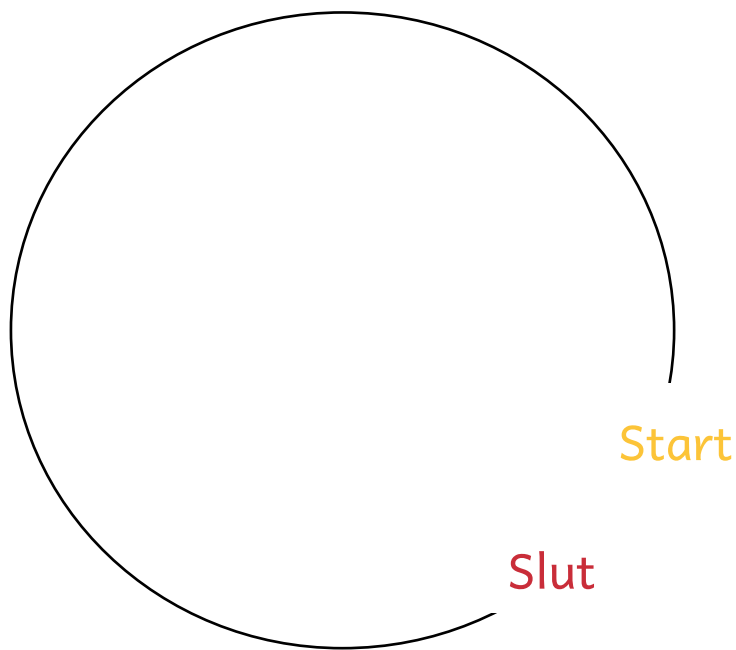

Et flashforward er det modsatte. Her får vi vist, hvad der sker i fremtiden - noget som ikke er sket i historien endnu. Det kan fx være, at vi får at vide, at skibet synker, inden hovedpersonen træder ombord.

Handlingsforløb

Cirkulært handlingsforløb

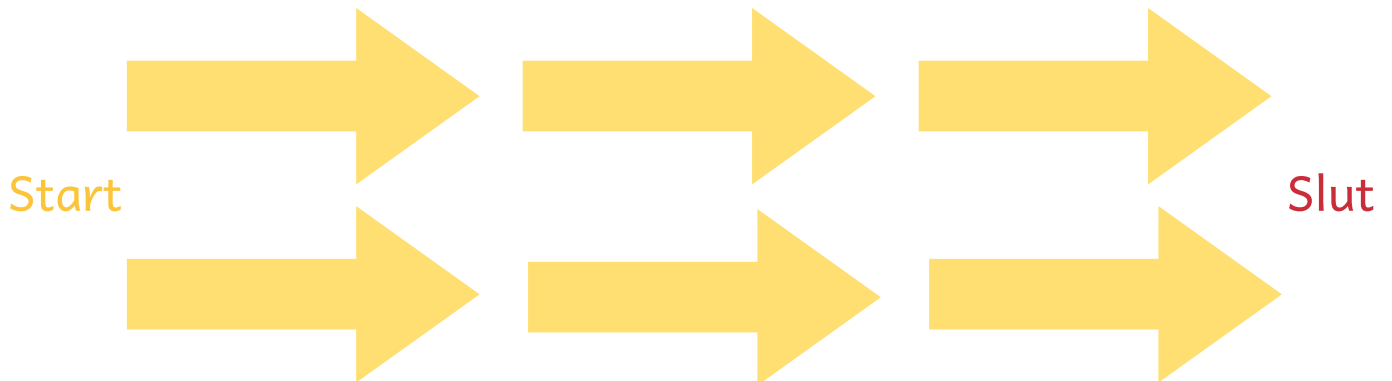
I et cirkulært handlingsforløb starter og slutter historien det samme sted. Det kan fx være en person, som fortæller et flashback.

Handlingsforløb

Parallelt handlingsforløb

Det parallelle handlingsforløb er to lineære handlingsforløb som følges ad. Det kan være to personer, du følger i en historie, som oplever noget forskelligt men på samme tid.

Handlingsforløb

Rammefortælling

En rammefortælling er en fortælling, som foregår udover en anden fortælling. Det kan fx være, at en person lever i den rigtige verden og i hans egen fantasi verden.

Rammefortælling

Historien

